

Καὶ αὐτοὶ οἱ καταραμένοι μελαῦοι, εἶνε πλέον λευκοὶ, ἀπὸ τοὺς καταραμένους λευκοὺς. Δηλαδή, ἐπειδὴ οἱ παππάδες μας λέγουν ὅτι ὁ διάβολος εἶνε ἄσπρος, νομίζω ὅτι εἶνε μελαῦός. Μὰ ἂν ἦνε ἔτσι, τότε δὲν βλέπω γιατί νὰ ἀφήσω τὴν πατρίδα μου καὶ τὰς γαίας μου, νὰ ἀλλάξω τὴν θρησκείαν μου καὶ νὰ πάρω τὴν χριστιανικὴν, ἥτις διδάσκει τὴν ἰσότητά, διὰ νὰ μὲ μεταχειρίζονται τοιοῦτοτρόπως... Νέγρος!... ναί! σκάστε εἶμαι Νέγρος... ἔπειτα... κάλλιον Νέγρος παρὰ μελαῦός, τὸ ὀλιγώτερον ἢ μάννα μου ἦτον γυναῖκα τοῦ πατέρα μου. Ἐνῶ οἱ μελαῦοι εἶνε σχεδὸν πάντοτε παιδιὰ μούλικά, ἢ μιᾶς ἀστεφάνωτης. Ἀγαπῶ καλλίτερα νὰ ἦμαι μαῦρος παρὰ λευκός. Εἰς τὸν Θεὸν μπροστὰ δὲν εἶνε οὔτε μαῦροι οὔτε ἄσπροι. Ὁ Θεὸς δὲν εἶνε οὔτε ἄσπρος, οὔτε μαῦρος, ὁ Θεὸς εἶνε φῶς, εἶνε ἥλιος. Ἐνώπιόν του εἴμεθα ὅλοι τὸ ἴδιον, ἴσοι. — Ποιὸς πάλι κτυπᾷ τὴν πόρτα.

[Μισοανοίγει τὴν θύραν.]

(Μία φωνή.) Ἐνας πτωχὸς τυφλός, ὅ,τι σᾶς φωτίσῃ ὁ Θεός.

ΑΠΟΛΛΩΝ. Καὶ ἄλλος πάλιν. — Ήκουμπίπου, δὲν δίδουν ἐδῶ. Δὲν θὰ ξεγλυτώσουμε πλέον ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ψωρανθρώπους.

[Σπρώχνει μὲ δύνανται τὴν θύραν ἢ σκηνὴν ἀλλάσσει.]

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄.

[Εἰς τὸν δρόμον εἰς τυφλὸς παίζων κλαρινέτο καὶ ὀδηγούμενος ἀπὸ σκύλου. — Εἰς κουτσός πτωχός ἀκουμπῶν εἰς πατερίτσας.]

ΤΥΦΛΟΣ. Γιὰ γαιδούρια αὐτοὶ οἱ ὑπηρέται — τὰ τεμπελόσκηλα — Σοῦ μιλοῦν χειρότερα ἀπὸ τ' ἀφεντικά τους. (Παίζει κλαρινέτο κυττάζων πρὸς τὴν οἰκίαν) — Ποῖος εἶνε ἐκεῖ.

ΧΩΛΟΣ. Εἰς συνάδελφος.

ΤΥΦΛΟΣ. Εἰς τυφλός.

ΧΩΛΟΣ. Ὁχι! ἓνας κουτσός.

ΤΥΦΛΟΣ (μὲ περιφρητικὸν τόνον.) Ἀ! εἶνε ἓνας κουτσός· ξεύρεις, κουτσέ, μουσική.

ΧΩΛΟΣ. Γιὰ νὰ σοῦ εἰπῶ, τάχα γιατί

παίζεις τὴν τσαμποῦνα περηφανεύεσαι· ὠραῖο λαλούμενον, ξεκουφαίνει κείνους ποῦ τ' ἀκοῦν καὶ στραβώνει ὅσους τὸ παίζουν. Περηφανεύεσαι τάχα γιατί εἶσαι στραβός; καὶ ποῖος δὲν εἶνε λιγάκι στραβός; — Ἐγὼ εἶμαι κουτσός, ἀλλ' ὄχι, καθὼς οἱ ἄλλοι κουτσοί. Ἐχω δίπλωμα νὰ κάμνω τὸν πτωχόν, ἔχω χαρτὶ μὲ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ δημάρχου καὶ μὲ τὴν βουῖλλα τοῦ ὑπουργοῦ, τὸ καταλαβαίνει, καὶ κάμνω τὸ ἐμπόριον σὰν τίμιος ἄνθρωπος. Βέβαια, κύριε μουζικάντη. Δὲν ἀλλάζω τὴν κουτσαμάρα μου μὲ τὴν στραβομάρα σου, διότι θὰ μὲ γελοῦν κάθε στιγμή. Σοῦ συγχωρῶ τὸ φέρισμό σου καὶ τὴν ἀγνωθία σου, γιατί εἶσαι στραβούλιακας.

[Ὁ τυφλὸς θυμώσας, γυρεύει ἓνα γόρῳ του νὰ πιάσῃ τὸν χωλόν, ἔπειτα σηκώνει τὸ ρόπαλόν του καὶ κατὰ λάθος κτυπᾷ τὸν σκύλον του.]

(Ἐκ τῶν τοῦ Alphonse Karr.)

Μετάφρασις Θ. Ι. ΚΟΛΟΚΟΤΙΩΝΗ

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΓΑΜΟΥΣ

τοῦ φίλου μου καὶ πάλαι συμφοιτητοῦ μοι Κυρίου Ἀλεξάνδρου Ἰσχυρίδου μετὰ τῆς Κυρίας Ἀσπασίας Ν. Γάτσου.

(κατὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν διάδοσιν αὐτῶν μεταβαινόντων εἰς Κωνσταντινοῦπολιν.)

Σελήνην, ἄστρα καὶ λοιπὰ, ἀνέμους καὶ νεφέλας καὶ φλοίσθους καὶ βράκια, ὦ Μοῦσα, δὲν ζητῶ· Δὲν σ' ἐρωτῶ ὁ οὐρανός· γλαυκὸς ἂν ἦν ἢ μέλας· εἰάν Βορρᾶς ἢ Ζέφυρος φυσᾷ, δὲν σ' ἐρωτῶ.

Ἐλθέ, ἢ μετ' ἐπιμονῆς πικρῶς καταρασθεῖσα τοσάκις τὸ ἀμείλικτον, ταχὺ τοῦ χρόνου βῆμα· ἢ μέχρις Ἀκροπόλεως ἢ Ἠλίου ὑψωθείσα κατάδω, καὶ τὸ φρόνημα θ' ἀλλάξῃς παραχρῆμα.

Θὰ ἴδῃς πῶς παρέρχεται ὁ χρόνος· ῥόδα σπείρων, εὐδαιμονίαν ἀληθῆ εἰς τοὺς θνητοὺς θωρῶν, θὰ ἴδῃς παθῶν τοὺς παλμοὺς νὰ στέρῃ διαπύρων, σωρὸν νὰ πραγματοποιῇ ἐλπίδων φλογερῶν.

Ἄφες τὰ ἄστρα· ὑψηλὰ ἐτέθησαν ἐκεῖνα.

Εἶν' ἀγανθὴς ὁ οὐρανός καὶ δὲν θὰ εὔρῃς πέρας βυθιζομένη εἰς αὐτόν· παρήγορον ἀκτίνα θὰ ἔχῃς, ἂν ἀπὸ μακρὰν προσδoléης τοὺς ἀστέρας.

Βλέπεις ἐκεῖ τὸ εὐδαίμον ἐκείνο ζεύγος; Εἶδες
τὸ διαρκές μαιδιαμα, τὸ βλέμμα τὸ φαιδρόν;
Εἰς πᾶσαν τόξευσιν αὐτοῦ ἀστράπτουσιν ἐλπίδες
καὶ μάγον μέλλον πρό αὐτῶν ἀνοίγει τὸ παρόν.

Εἰπέ μοι πρό τριῶν ἐτῶν ἐκαῖνον ἐνθυμεῖσθαι
ἐπὶ βιβλίου κύπτοντα, τὸ ἄδηλον ν' ἀντλήσῃ;
Μίαν ἡμέραν πρὸς αὐτόν: «Διδάκτωρ πλέον εἶσαι:»
εἶπον, κ' ἐκαῖνος ἔσπευσε τὴν βίβλον του νὰ κλείσῃ.

Κ' ἐκλείσθῃ μὲ τὴν βίβλον του ὁ μαγικός ὀρίζων
τῶν φρούδων τῆς νεότητος ὀνείρων, καὶ ἀνὴρ
ἀνέκυψε, ποῖαν ὁδὸν νὰ λάβῃ μὴ γνωρίζων·
Ἐνόμιζ' εἰς τὸ στήθος του πῶς ἔλειπεν ἀήρ.

Τότε αὐτὸς τὰ βήματα τοῦ χρόνου κατηράσθη·
ἠγνῶσι ὅτι εὐδαίμων πατήρχετο ὁ χρόνος.
Εἰς δρόμον ἀσυνείηστο; ταχέως ἐκουράσθη
καὶ ὅτι δὲν θ' ἀναπαυθῇ ἐνόμισεν ἀφρόνως.

Ἀλλὰ ἰδὲ τὴν κεφαλὴν ποῦ τὴν ἀναπαύει,
εἰς ποῖαν κλίνει εὐελπίς ἀγκάλῃν ποθεῖ ν'
καὶ ποῖα χεὶρ τὴν κόμην του μετὰ θωπείας ψαύει
καὶ ποῖαν μελίχρον φωνὴν ἀκούει ἀρεστήν.

Πλήρης δυνάμεων, φαιδρὸς ἐχειρτάται καὶ πάλιν,
βλέμμα συζύγου συμπαθὲς τὴν νέαν του πορείαν
ἀκολουθεῖ μετὰ στοργῆς καὶ εἰς θερμὴν ἀγκάλῃν
δυνάμει νέας θὰ ἀντλή πρὸς νέαν ἐργασίαν.

᾽Ω, ἂν οἱ χρόνοι φέρωσι τοιαύτας εὐτυχίας,
εἶθε τὰ ἔτη ὅλα μου νὰ φύγωσιν, ἀρκεῖ
ἡμέρα μία δι' ἐμὲ ζωῆς τόσον ὀλβίας·
δὲν θέλω βίον ἄσκοπον, ματαιῶς διερκεῖ.

Ζῆθι, ὦ ζεύγος φίλον μοι, καὶ ζῆθι εὐδαιμόνως.
Ἐνόσω τὴν εἰκόνα σας ἡ μνήμη μου φυλάττει,
δὲν θὰ λυποῦμαι, ἂν ταχὺς παρέρχηται ὁ χρόνος,
τίς οἶδε τί καὶ δι' ἐμὲ αὐτὸς ἐπιφυλάττει.

Ἀλλ' ἂν οὐδὲν χαρμέστυνον μοὶ μένη ν' ἀπολαύσω,
τούλάχιστον τὴν μνήμην μου παρασίτον ἡμῶν
ἐλπίζω πῶς θ' ἀνέχησθε, καὶ οὕτω δὲν θὰ πύσω
ψυχὴν ὀλβιότητος ὀλίγα ἀριθμῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 7 Μαρτίου 1872

ΙΩ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΟΙ ΚΡΗΤΕΣ

Εἰς τὴν αὐλὴν ἐνός Πασσῆ τρεῖς Κρήτες, δοῦλοι πάλιν,
μίαν ἐσπέραν θλιβεράν
εἰς λύχνου λάμψιν ἀμυδράν
ἐνώπιόν των ἔστησαν οἶνου μεστήν φιάλην.

— Κοιμῶνται πάντες, εἶπεν εἷς, οὐδεὶς μᾶς ἐποπτεύει·

Ὅταν κοιμᾶτ' ὁ τύραννος, ὁ δοῦλος βασιλεύει·
Φαιδρύνωμεν τὸ μέτωπον ἡμῶν τὸ σκυθρωπὸν,
μεθύσωμεν λοιπόν.

Ἄς πῖωμεν τοῦ ἄρχοντος τὸν οἶνον εὐφροσύνης!
Ἰνωρίζετε πόθεν αὐτός;
ὁ οἶνος εἶν' ὁ ἐκλεκτός;

Ἐκ τῆς ἀμπέλου ἥρωος μακράν μας ἐπωδύνων
τὸ ἄλγος περισύροντος ἐλπίδας τεφρωθείσης,
τὸ ἄλγος τῆς πατρίδος μας καὶ πάλιν δουλωθείσης·
Φαιδρύνωμεν τὸ μέτωπον ἡμῶν τὸ σκυθρωπὸν,
μεθύσωμεν λοιπόν.

ὦ! πόσοι, πόσοι ἔπεσαν! Καὶ ποῦ τὰ μνήματά των;
ποῦ μέλας ξύλινος σταυρός,
τοῦ μαρτυρίου των φρουρός;

Βαβα! ἑλησιμονήθησαν καὶ τὰ ὀνόματά των.
Τὸν δοῦλον βίον μας ἡμεῖς ματροῦμεν μὲ ἀγῶνας
καὶ παραδίδουν θύματα αἰῶνες εἰς αἰῶνας.

Φαιδρύνωμεν τὸ μέτωπον ἡμῶν τὸ σκυθρωπὸν,
μεθύσωμεν λοιπόν.

Χθὲς ἔτι ἐκινήθημεν καὶ εἰς τὴν κίνησιν μας
ἀντήχησεν εἰρωνικῶς
ἀλύττου ἤγος δουλικός.

καὶ μὲ πορφύραν αἵματος τὴν μαύρην δούλωσιν μας
ἐνδύσαντες, ἐκλίναμεν τὴν κεφαλὴν ἐμπρὸς τῆς.

Γῆ διαφέρει ἀπὸ γῆς, ἵνα τρεῖς νεκρὸς τις;
Φαιδρύνωμεν τὸ μέτωπον ἡμῶν τὸ σκυθρωπὸν,
μεθύσωμεν λοιπόν.

Ἄς σκωριάσῃ κἄλλιον ὁ οἶνος τὰς ἀλύσεις
παρὰ τοῦ αἵματος ὁ ρόυς·
Τοὺς λογισμοὺς μας τοὺς πικροὺς,
ἂς πνίξωμεν, καὶ μετ' αὐτῶν ἐλπίδας καὶ ἀναμνήσεις.

Ἐπίσης εἰς ἐλεύθερον κ' εἰς δούλην γῆν βλαστάνει
ὁ βότρυς παραμυθητής. Ἀ! φθάνει πλέον, φθάνει!
Φαιδρύνωμεν τὸ μέτωπον ἡμῶν τὸ σκυθρωπὸν,
μεθύσωμεν λοιπόν.

᾽Ω νέα σφιγξ αἰμοχαρῆς, ὠχρὰ ἐλευθερία,
μὴ πλέον, μὴ βυσσοδομητῇ.
Ἰδοὺ, μεθύομεν ἤκεις!

Θεότης, ἦν διέφθειρε χρυσὸς, διπλωματία,
τί μᾶι καλεῖς; Ἄλλοθ, ἄλλοθ τὰ θύματά σου ζήτηι,
τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος ἡ μέθη προκηρύττει.
Φαιδρύνωμεν τὸ μέτωπον ἡμῶν τὸ σκυθρωπὸν,
μεθύσωμεν λοιπόν.

Ναί· πλέον πᾶσά μας ἐλπίς ἐσθῆσθη, ἐνεκρώθη
ἐκτός μίξ: Τὸ παραλθὸν
νὰ λησιμονήσῃ πᾶς μεθών. —

᾽Ω μάττιαι προσπάθειαι! ὦ δολοφόνοι πόθοι!
Ἄς δώσωμεν τὰ τέκνα μας ὁμήρους εἰς τυράννους,
θωπεύσωμεν τὸν τύραννον μὲ καλακείας πλάνους,
Φαιδρύνωμεν τὸ μέτωπον ἡμῶν τὸ σκυθρωπὸν,
μεθύσωμεν λοιπόν.

Τοιαῦτα ἔφαλλεν ὁ Κρῆς, ἀλλ' ἔτρεμ' ἡ φωνή του·
Ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ στιβαρὰ
κατέπεσεν ὡσεὶ νεκρά,

πρὶν λάβῃ τὸ ποτήριον· θρηνοῦν οἱ σύντροφοί του...
Ἄ! μάτην, μάτην! ἔκραξεν ὁ δυστυχὴς· δακρύσας,
καὶ τὴν φιάλην μεθ' ὀρμῆς μακράν αὐτοῦ λακτίσας:

Μὴ φαιδρυνθῇ τὸ μέτωπον ἡμῶν τὸ σκυθρωπὸν,
Ἄς κλαύσωμεν λοιπόν.

25 Μαρτίου 1872.

ΙΩ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ